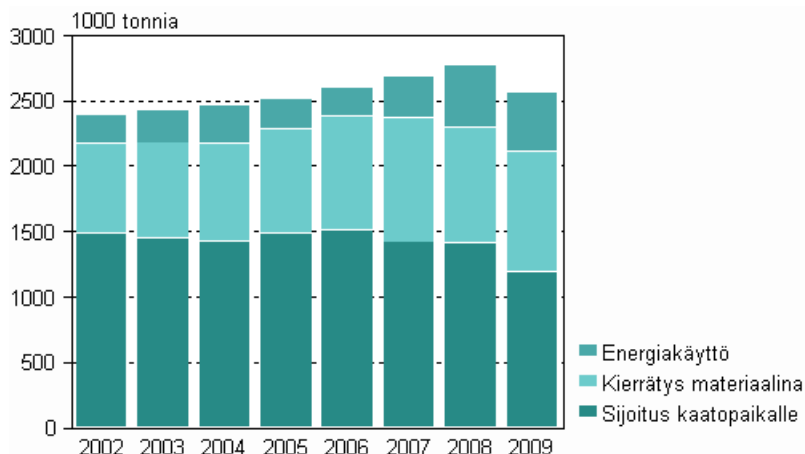

Jätetilasto 2009

Yhdyskuntajätteen määrä laski

Yhdyskuntajätteen määrän vuosikautia jatkunut kasvu taittui viime vuonna. Jättemäärä väheni edellisvuodesta 7,4 prosenttia, 2,6 miljoonaa tonniin vuonna 2009. Samaan aikaan kaatopaikoille viety yhdyskuntajätteen määrä laski peräti 16 prosenttia.

Yhdyskuntajätteen määrä käsittelytavoittain vuosina 2002-2009

Lähde: Tilastokeskus

Hyödyntämistä nousi ennätyskseen

Yhdyskuntajätteistä hyödynnettiin materiaalina tai polttamalla viime vuonna ennätyselliset 54 prosenttia. Kierrätyksen eli jätteen materiaalihyödyntämisen osuus käsittelystä nousi edellisvuodesta 4 prosenttiyksikköä, 36 prosenttiin. Kaatopaikoille vietiin viime vuonna 46 prosenttia yhdyskuntajätteestä eli 1,2 miljoonaa tonnia. Biohajoava osa kaatopaikkojen sekajätteestä tuottaa metaania hajotessaan. Kaatopaikat aiheuttavat 3-4 prosenttia kasvihuonekaasuista.

Yhdyskuntajätteen määrä asukasta kohden laski viime vuonna 478 kiloon. Yhdyskuntajätteestä noin 60 prosenttia kertyy kotitalouksista, loppuosa pääasiassa palveluiloilta, erityisesti kaupasta ja terveydenhoidosta. Kotitalouksien kulutusmenot supistuivat viime vuonna 1,8 prosenttia ja palveluilojen liikevaihto 7,5 prosenttia. Yhdyskuntajätteestä noin puolet koostuu elintarvike-, keräyspaperi- ja kartonkijätteestä.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Yhdyskuntajätteet vuonna 2009, tonnia3

Laatuseloste: Jätetilasto.....4

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Yhdyskuntajätteet vuonna 2009, tonnia

Korjattu 13.6.2011. Korjatut luvut on merkitty punaisella.

	Jättemäärä	Käsittely		
		Kierrätys materiaalina	Energia- käyttö	Sijoitus kaatopaikalle
Sekajäte yhteensä	1 462 770	57 730	276 870	1 128 170
Erilliskerätyt yhteensä, josta	1 099 690	862 110	185 880	51 700
Paperi- ja kartonkijäte	426 930	399 220	27 690	20
Biojäte	285 210	267 750	180	17 280
Lasijäte	66 440	66 180	0	260
Metallijäte	10 010	10 000	10	0
Puujäte	15 250	7 960	5 010	2 280
Muovijäte	9 990	8 200	1 790	0
Sähkö- ja elektroniikkaromu	45 700	41 670	30	4 000
Muut ja erittelemättömät	240 160	61 130	151 170	27 860
Kaikki yhteensä	2 562 420	919 830	462 750	1 179 840

Lähde: Jätetilasto – Yhdyskuntajätteet 2009 Tilastokeskus

Laatuseloste: Jätetilasto

Relevanssi

Jätetilaston laatii Tilastokeskus. Se kuuluu Suomen viralliseen tilastoon (SVT) sekä Euroopan tilastojärjestelmään (ESS). Tilasto laaditaan EU:n jätetilastoasetuksen (EU 2150/2002) ja sen korjausten ja tarkennusten mukaisesti. Suurin osa tilaston tiedoista perustuu julkisten laitosten tai toimielinten keräämiin rekisteri- ja tilastoaineistoihin. Tuottajavastuuorganisaatiot ovat myös velvoitettuja toimittamaan tietoa jatkuvasti. Yhteistyö tiedon tuottajien kanssa on vakaalla pohjalla ja tilastoinnin jatkuvuus taattu. Suurin osa tilaston tiedoista perustuu julkisten laitosten tai toimielinten keräämiin rekisteri- ja tilastoaineistoihin. Tuottajavastuuorganisaatiot ovat myös velvoitettuja toimittamaan tietoa jatkuvasti. Yhteistyö tiedon tuottajien kanssa on vakaalla pohjalla ja tilastoinnin jatkuvuus taattu.

Jätetilastossa seurataan jätekertymien sekä jätteiden käsittelyn määriä ja näiden muutoksia. Tilasto kattaa kaikki jätteiden luokat ja jakeet kohdistettuna kansantalouden päätoimialoille ja kotitalouksiin. Tilasto on tarkoitettu yhteiskunnallisen päätöksenteon, yritysten ja muiden sidosryhmien sekä tutkimuksen tarpeisiin. Aineisto kerätään yhtenevästi koko valtakunnan alueelta, pois lukien Ahvenanmaa, jonka tiedon toimittaa Ahvenanmaan tilastoviranomainen ÅSUB. Jätteiden kertymä ja käsittely tilastoidaan erikseen. Kertymä kertoo yhden vuoden aikana valtakunnan rajojen sisällä syntyneen jätteen määrän tuhansina tonneina. Käsittelyluvut kertovat jätteen hyödyntämisestä ja hävittämisestä käsittelytavan mukaan jaoteltuna. Jätetilaston taustaluokitteluna käytetään yleistä toimialaluokitusta. Jätteet luokitellaan tilastolainsäädännön mukaisen jäte- ja ongelmajäteluettelon sekä tilastollisen jäteluokituksen mukaan. Luokitukset ovat saatavilla osoitteessa <http://www.stat.fi/meta/luokitukset/index.html>. Jätteen käsittelyä kuvaavia R ja D – koodeja käytetään direktiivin 2006/12/EY mukaisesti.

Menetelmäkuvaus

Tilastoaineistona käytetään pääosin ympäristöhallinnon VAHTI - valvonta- ja kuormitustietojärjestelmän tietoja, joita täydennetään Tilastokeskuksen kokoamalla tiedoilla. Täydentäviä tietoja saadaan muista tilastoista, valtion rekistereistä sekä mm. Työ- ja elinkeinoministeriön, Suomen ympäristökeskuksen, alueellisten ympäristökeskusten, tutkimuslaitosten, käsittelylaitosten ja tuottajavastuuorganisaatioiden keräämistä tiedoista. Kansalliset tarpeet pyritään huomioimaan tilaston tuotannossa. Ensisijaisesti jätetilaston kehittymistä kuitenkin ohjaa eurooppalainen tilastolainsäädäntö ja siinä asetetut vaatimukset.

Tietojen tarkkuus ja oikeellisuus

Teollisuuden toimialojen osalta jätteen kertymistä ja käsittelyistä saadaan täsmällistä valvontatietoa suoraan VAHTI -järjestelmästä. Tietojen tarkistamiseen käytetään Tilastokeskuksen keräämiä tuotantomäärätietoja. Muiden toimialojen ja kotitalouksien osalta jätekertymien määrittämiseen käytetään toimialakohtaisia raportteja tai malleihin perustuvia laskentamenetelmiä. Joissakin tapauksissa eri tietolähteiden tietoja joudutaan yhdistämään. Yhdyskuntajäte jaetaan teollisuuden, palvelusektorin ja kotitalouksien jätteiksi laskentamallin avulla paperi- ja pahvijätettä lukuun ottamatta. Laskentamalli perustuu ensisijaisesti YTV-alueella tehtyyn jätetutkimukseen. Paperi- ja pahvijätteen määrästä saadaan tietoa suoraan jätteen kerääjiltä. Jätteen käsittely on valvottua, luvanvaraista toimintaa, josta saadaan myös täsmällistä valvontatietoa suoraan VAHTI-järjestelmän kautta. Tuottajavastuuorganisaatiot keräävät ja toimittavat tietoja tuottajavastuun alaisista jätteistä. Jätetilaston laadinnan laaturaportti julkaistaan web-sivulla osoitteessa http://circa.europa.eu/Public/irc/dsis/pip/library?!=/wastesstatistics/regulat/data_transmission/quality_statistics=detailed=Title. Se sisältää keskeiset tiedot aineistoista sekä niiden käytöstä.

Tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Jätetilaston keskeiset tiedot julkaistaan Tilastokeskuksen vuosittaisessa Ympäristötieto -julkaisussa. Tilaston mittausjakso on yksi kalenterivuosi. Jätetilastossa julkaistavat tiedot ovat lopullisia tietoja. Niitä

voidaan kuitenkin muuttaa myöhemmin, esimerkiksi käsitteistön muuttuessa tai tietojen tarkentuessa. Muutoksista ilmoitetaan jätetilaston sivulla Tilastokeskuksen www-palvelussa. Jätetilaston julkistamistiedot löytyvät Tilastokeskuksen julkistamiskalenterista verkko-osoitteesta <http://tilastokeskus.fi/ajk/julkistamiskalenteri/index.html>

Tietojen saatavuus ja selkeys

Jätetilaston tiedot ovat saatavilla Tilastokeskuksen www-palvelussa osoitteessa <http://www.stat.fi/til/jate/index.html> Lisäksi keskeiset tiedot julkaistaan vuosittain ilmestyvässä Tilastokeskuksen Ympäristötilasto -vuosikirjassa. Tilastotiedot raportoidaan kahden vuoden välein EU:n tilastovirastolle Eurostat:iin, jonka kautta tiedot päätyvät kansainvälisiin tilastotietokantoihin ja – julkaisuihin.

Tilastojen vertailukelpoisuus

Jätteiden kertymät ja käsittelyt ovat saatavilla keskenään vertailukelpoisina taulukoina vuodesta 2004 lähtien. Jätetilastoinnin käsitteistö löytyy täsmällisesti määriteltynä jätetilastoasetuksen implementoinnin käsikirjasta (Manual on waste statistics), joka on saatavilla web-sivulla osoitteessa http://circa.europa.eu/Public/irc/dsis/pip/library?l=/wastesstatistics/regulat/manual_statistics.

Yhtenäisyys

Tilastoinnissa käytetyt kansalliset luokitukset ovat yhteensopivia eurooppalaisten luokitusten kanssa joko suoraan tai luokitusavaimen avulla. Luokitusten muutokset ja poikkeamat tilastointi- ja raportointikäytännöissä voivat aiheuttaa vaihtelua eri vuosien välillä tai vaikeuttaa tilastojen kansainvälistä vertailua.

Lisätietoja

Simo Vahvelainen (09) 1734 3457

Juha Espo (09) 1734 3463

Vastaava tilastojohtaja:

Leena Storgårds

ymparisto.energia@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Jätetilasto - Yhdyskuntajätteet 2009, Tilastokeskus